

Job

Sadañ kêsaê Jobnê kêkêñ gêwiñ

¹ Nac teñ gêmoa gamêñ Usña, ênê ñaê gebe Job. Nac tau kêsa nê lêñ tolañônêm sawagen ma eñ ñac gêdêñ. Eñ ketoc Anôtô sa to gejob tau gêdêñ sec.

² Ênê latui 7 to latuio têlêac. ³ Ênê domba 7,000 to kamele 3,000 ma bulimakao 1,000 to doñki 500 sêmoa. Ma sakinwaga taêsam sêmoa, tec eñ kêtû ñac tolêlôm kêlêlêc lau ñagêdô, tañ sêngôñ gamêñ oc kêpi ña nañ, su ñêngeñ.

⁴ Eñ latui seno moasiñ gêjô tau-gêjô tau aنجa nêñ andu kêtôm ñanocgeñ ma sekalem luñio têlêac mêsseñ moasiñ sêwiñ tauñ. ⁵ Ma gêdêñ bêc samob, tañ moasiñ tonañ gêbacnê nañ, Job gêdi sa gêdêñ bêbêc kanucgeñ ma kêkêñ daja kêtôm êsêacnêñ namba, kêtû nê gôlôac têtu selecja. Eñ gêgôm gêñ tonañ ñapan, gebe eñ taê gêjam gebe “Moae latuci sêgôm sec ma sêsem biñ alôb-alôb kêpi Anôtô aنجa nêñ ñalêlôm.”

⁶ Gêdêñ bêc teñ lau undambêñ jasêpi tageñ gebe sekô Apômtau lanjônêmna. Ma Sadañ gêô lasê gêwiñ êsêac amboac tonanjeñ. ⁷ Apômtau kêtû kênac eñ gebe “Ma aôm gômôeñ aنجa ondoc.” Sadañ sêjô eñ awa gebe “Aê gaja ônê ma gamêñ onec to gajac laoc nom ñagamêñgeñ.” ⁸ Go Apômtau kêsôm gêdêñ Sadañ gebe “Aôm gôlic ñoc sakinwaga Job me masi. Nac teñ kêtôm eñ gêmoa nom atom. Eñ kêsa nê lêñ lanjônêm sawagen ma eñ ñac gêdêñ. Eñ ketoc aê sa ma gejob tau gêdêñ sec.” ⁹ Sadañ gêjô Apômtau awa

gebe “Job tau ketoc aôm sa ɳaômageŋ me. ¹⁰ Aôm lêmam kôpiŋ en to nê gôlôac ma nê gêŋ samob auc. Aôm gôjam mec kôm samob, taŋ en gêjam naŋ, ma nê bulimakao to domba seola gamêŋ auc. ¹¹ Mago galoc ômêtôc lêmam ma ômoasac ênê gêŋ samob acgom, go en êpuc boa aôm êpi têmbêlamgeŋ.” ¹² Tec Apômtau kêsôm gêdêŋ Sadan gebe “Amboac tonaj ênê gêŋ samob kêsêp aôm lêmam, mago en tau ôli tagen, tec ômoasac atom.” Tec Sadan gêwi Apômtau lanjônêmja siŋ.

Jobnê latuŋio to ɳac ma awa samob gêjaŋa

¹³ Gêdêŋ bêc teŋ Job latuio to ɳac seŋ moasiŋ sêŋgôŋ ɳacsêganê andu, ¹⁴ ma ɳac teŋ kêlêti jagaô lasê gêdêŋ Job ma kêkêŋ ɳawae tonec gebe “Bulimakao sêkac nom ôkwi ma doŋki têna seŋ gêgwanj sêmoa êsêac ɳagala, ¹⁵ go lau Saba mêŋsêjaŋgo bôc samob su ma sêjac nêm sakiŋwaga samob ɳa siŋ êndu. Aê taucgen, kasêp siŋ sawa, tec gamêŋ gebe jakêŋ ɳawae êndêŋ aôm.” ¹⁶ En kêsôm biŋ gêmoa ma ɳac teŋ mêŋgêô lasê ma kêsôm gebe “Ôsic kêkac e genj domba to ɳagejobwaga samob su. Aê taucgen gawê sa, tec gamêŋ gebe jakêŋ ɳawae êndêŋ aôm.” ¹⁷ En kêsôm biŋ gêmoa ma ɳac teŋ mêŋgêô lasê ma kêsôm gebe “Lau Kaldea nêŋ sêjaŋgowaga toŋ têlêac sêjac siŋ gêdêŋ aêac ma sêkôc kamele samob su to sêjac nêm sakiŋwaga samob endu, aê taucgen kasêp siŋ sawa, tec gamêŋ gebe jakêŋ ɳawae êndêŋ aôm.” ¹⁸ En kêsôm biŋ gêmoa ma ɳac teŋ mêŋgêô lasê ma kêsôm gebe “Aôm latômio to ɳac seŋ moasiŋ sêŋgôŋ ɳacsêganê andu, ¹⁹ go mu ilai kêsa aŋga gamêŋ sawa. Mu ilai jakêpi andu ɳakêclêsu aclê ma andu kêku sa jakêkôniŋ lau wakuc tau e samob sêmac

êndu. Aê taucgeŋ gawê sa, tec gamêŋ gebe jakêŋ ɻawae êndêŋ aôm.”

20 Go Job gêdi e kakac nê ɻakwê gêŋgic to kêkaliŋ môkêlauŋ su ma gêu tau gêc nom ma ketenj me.

21 Eŋ kêsôm gebe “Tinoc kêkôc aê toôlic ɻaôma ma jawi nom siŋ toôlic ɻaômagenj amboac tonanj. Apômtau kêkêŋ ma Apômtau kêkôc su. Aê jalambinj Apômtaunê ɻaâe.”

22 Gêŋwapac samob tonanj ɻai kêtap Job sa, mago eŋ gêgôm sec teŋ atom me kêtinj biŋ kêpi Anôtô atom.

2

Sadanj kêsaâe Job kêtiam

1 Gêdêŋ bêc teŋ lau undambêŋa jasêpi tagenj kêtiam gebe sêkô Apômtau lanjônêmja. Ma Sadanj gêô lasê gêwiŋ êsêac amboac tonanjenj. **2** Apômtau katu kênac Sadanj gebe “Ma aôm gômôdêŋ aŋga on-doc.” Sadanj gêjô Apômtau awa gebe “Aê gaja ônê ma gamêŋ onec to gajac laoc nom ɻagamêŋgeŋ.”

3 Go Apômtau kêsôm gêdêŋ Sadanj gebe “Aôm gôlic ɻoc sakijwaga Job me masi. Nac teŋ kêtôm eŋ gêmoa nom atom. Eŋ kêsa nê lêŋ tolanjônêm sawageŋ ma eŋ ɻac gêdêŋ. Eŋ ketoc aê sa ma gejob tau gêdêŋ sec. Aôm kôkac aê e galôc sa gêdêŋ aôm, gebe onsenj eŋ su ɻabiŋmêgenj. Mago eŋ kêsap nê kêkêŋ gêwiŋ tõŋ ɻapanj.” **4** Sadanj gêjô Apômtau awa gebe “Naôlic  jô ɻaôlic. Namalac ênac da tau ɻa gêŋ samob, taŋ gêc eŋja naŋ, gebe êmoa mata jali. **5** Galoc ômêtôc lêmam ma ômoasac Job ôli to nê ɻatêkwa acgom, go eŋ êpuc boa aôm êpi têmbêlamgenj.” **6** Tec Apômtau kêsôm gêdêŋ Sadanj

gebe “Amboac tonaj, eŋ kêsêp aôm lêmam, tagen onseŋ eŋ su ênaŋa atom.”

⁷ Go Sadan̄ gêwi Apômtau lajônêm̄ja siŋ ma kékêŋ kamoc gêjac têc Job ôli auc. ⁸ Ma Job kékôc ku ɻapopoc teŋ ma kêgabe nê kamoc ɻatêkwi gêŋgôŋ wao ɻaô. ⁹ Ma nê awê kêsôm gêdêŋ eŋ gebe “Aôm kôsap nêm kôkêŋ gêwiŋ tôŋ ɻapaŋ me. Ôpuc boa Anôtô ma ômac êndumaŋ.”

¹⁰ Job gêjô eŋ awa gebe “Aôm kôsôm biŋ kêtôm awê meloc teŋ. Aêac takôc moasiŋ aŋga Anôtônêgeŋ, ma takôc gêŋwapac atom me.” Gêŋwapac samob tonaj ɻai kêtap Job sa, mago eŋ kêsôm biŋ sec teŋ kêsa awasun atom.

Jobnê ɻac têlêac têtu ɻacleŋ en

¹¹ Ma Jobnê lau têlêac sêmoa, Elipas aŋga malac Teman agêc Bildad aŋga gamêŋ Sua ma Sopar aŋga gamêŋ Nama. Èsêac sêŋô gêŋwapac kêtap Job sa ɻawae, tec sêmasaŋ biŋ sêwiŋ tauŋ ma dêdi sebe sênaç eŋ kêsi to sênaç eŋ têtac tôŋ. ¹² Èsêac sêsa jaêcgeŋ ma sêlic Job, mago sêjala eŋ atom. Gêdêŋ tan̄ sêjala eŋ naŋ, èsêac sêpuc tanjiboa sa ma têtaŋ ɻanô. Èsêac sêkac naŋ ɻakwê gêngic ma sêpalip kekop kêpi gêja ma kêsêp mêŋgêsaç èsêac môkêŋapac. ¹³ Go sêŋgôŋ sic sêŋgôŋ nom sêwiŋ eŋ kêtôm bêc 7 to gêbêcauc 7, ma lau tau nêŋ teŋ kêsôm biŋ gêdêŋ eŋ atom, gebe èsêac sêlic gebe ênê ɻandaŋ kapôêŋanô.

3

Job kêtaŋ tanjiboa kêtu têna kékôc eŋja

- ¹ Nasawa tonaq gêbacnê, go Job gêôc awa sa ma kêpuc boa bêc têna kêkôc eñja ² ma eñ kêsôm gebe
³ “O Apômtau, ôpuc boa bêc tinoc kêkôc aênya
ma ôpuc boa gêbêc tamoc kêka aê lasênya.
⁴ O Anôtô, ônam bêc tau ôkwi e ñakesec êsa
ma ñawê épô bêc tau to taêm ênam bêc tau êtiam atom.
⁵ Gêmac ñakanuc to gêsuñbôm êkôm bêc tau auc,
ma tao ñakesec ênsañ auc.
Oc ênam kanuc êtakê bêc tonaq.
⁶ Ôkêj gêsuñbôm êndañgôj gêbêc tonaq su,
gebe sêsa gêbêc tonaq sa êwinj jala ñabêc ñagêdô
atom,
ma sêndênañ bêc tau êsêp ajôj ñabêc atom amboac
tonaqgenj.
⁷ Gêbêcauc tonaq ênam ñanô teñ atom,
ma lau têtu samuc to sênam lasê êtu gêbêc tonaqña
atom.
⁸ Lau-sêpuc-boawaga sêpuc boa bêc tonaq,
êseac têtôm gebe sêkalem gêñsêga tonaclai.
⁹ Ónsañ gêbêc tonaq ñautitalata geleñ mataña auc
ma êkêj mata gebe êu bôñ elêmê
to êlic gamêj elendenj gêlôm atomanô.
¹⁰ Ôpuc boa gêbêcauc tonaq, gebe gêbôc tinoc
têtaclêlôm auc atom,
ma gêsañ gêñwapac auc gêdêj matocanô atom.
¹¹ Aê gamac êndu gêdêj tinoc kêkôc aê nañ
ma kasa gamêj tomatêgenj atom kêtu ageñja.
¹² Tinoc kêkêj aê gaêc eñ labum ñaô
ma kêkêj su gêdêj aê ganôm kêtu ageñja.
¹³ Gêj amboac tonaq embe masi,
go galoc jamançenj tec janêc ma jalêwañ tauc.

14 Aê oc janêc jawiŋ kiŋ to gôlinjwaga nomŋa,
taŋ sêboa nêŋ sêô sa naŋ.

15 Aê oc janêc jawiŋ kasêga tolêlôm goldŋa,
taŋ sêboa silber sa kêpi nêŋ andu e mêmegêc naŋ.

16 Aê jatôm ɻapalê, taŋ têna gêjam eŋ su ma sêsuŋ
kelecgeŋ naŋmaŋ,

jatôm ɻapalê dedec, taŋ sêlic ɻawê atomanô naŋ.

17 Aŋga gamêŋ tônê lau sec sêngôm sec êtiam atom,
ma lau, taŋ sim tauŋ su e tekweŋ gêbac naŋ,
sêlêwaŋ tauŋ.

18 Lau kapoacwalôŋa sêmoa tobiŋmalôgeŋ aŋga
gamêŋ tônê,
ma nêŋ gejobwaga kapoacwalôŋa sêkac êsêac êtiam
atom.

19 Lau sauŋ to kapôeŋ sêmoa tônê têtôm tauŋgeŋ
ma sakiŋwaga êsô nê ɻatau ɻabalû êtiam atom.

20 “Anôtô kêkêŋ ɻawê kêpô ɻac, taŋ gêôc gêŋwapac
naŋ,
ma mata jali gêdêŋ ɻac, taŋ gêmoa tonjalêlôm
ɻamakic naŋ, kêtu ageŋŋa.

21 Êsêac sêjam awen su gêmacanô, gebe êmêŋ, mago
gêmêŋ atomanô.

22 Êsêac sesom gêmacanô kêlêlêc lau sesom awa-
mata su.
Êsêac embe têtap sêlêlôm sa, go têtu samuc ɻanôgeŋ.

23 ɻawê kêpô ɻac, taŋ Anôtô kêsij ênê lêŋ ôkwi to
kêbalaŋ ênê intêna auc naŋ, kêtu ageŋŋa.

24 Aê gajam de kêtu ɻoc mo
ma aêŋoc taŋiboa kêsa gê tôngen kêtôm bu keselen.

25 Gêŋ samob, taŋ katêc naŋ, mêmekêtap aê sa.

Gêŋ taŋ gêgôm aê katakê naŋ, mêmekêkôniŋ aê tÔŋ.

26 Noc binjmalô masi to kalêwaŋ tauc ma gamoa
ηaŋêŋ atom,
gêŋwapac gêjô tau-gêjô tau ηapanj.”

4

Elipas gêlêŋ bin Job

1 Go Elipas aŋga malac Teman gêjô eŋ awa gebe
2 “Nac teŋ embe êsôm biŋ êndêŋ aôm, oc êli aômnêm
ηalêlôm sa me masi.

Mago asa kêtôm, gebe ênam tau tÔŋgeŋ.

3 Ôlic acgom, aôm kôdôŋ lau taêsam
ma kôpuc lau-lemeŋ-palê-palêwaga tÔŋ.

4 Aômnêm biŋ kêkam ηac, tanj kêka keso naŋ sa
ma gêgôm aduc kêsu ηajanja kêsa.

5 Mago galoc gêŋwapac tau mêŋêô lasê aôm,
tec têkwam gêbac.

Gêŋ tau mêŋkêtap aôm taôm sa, tec kôtakê.

6 Aôm kotoc Anôtô sa kêtû nêm taêm kêka ηam me
masi.

Aôm kôsa nêm lêŋ tolaŋômñêm sawageŋ kêtû nêm
kôkêŋ matam ηam me masi.

7 “Galoc taêm ênam acgom, ηac tobiŋmê teŋ gêjanja
su me masi.

Me sesenj lau gêdêŋ su ηaômageŋ aŋga ondoc.

8 Aê galic lau sêsap sec ηakôm
ma sêse biŋ alôb-alôb kêtû ηawê,
tec êsêac têtap biŋ alôb-alôb to sec ηanô sa.

9 Anôtô awajaô enseŋ êsêac
ma ênê têtac ηandaŋ oc êndaŋgac êsêac su.

10 Lau alôb-alôb têtaŋ e aweŋ têtôm lewe.

Mago Anôtô gêgôm êsêac aweŋmê kêsa ma kêtuc
nêŋ luŋluŋ popoc.

11 Êsêac sêmac êndu têtôm lewe, taŋ têtap gwada sa atom naŋ,
ma têta nêŋ wakuc salinŋ-salinŋen.

12 “Galoc biŋ teŋ kêtap aê taŋocsun sa kelecgen,
ganô kêsô taŋocsun amboac mugen.

13 Biŋ tau kêtôm mê, taŋ gaêc gêdêŋ gêbêc e kêtakê
aê
gêdêŋ taŋ gaêc bêc e kalinŋ tauc siŋ naŋ.

14 Aê katakê to katênenp
e ŋoc ŋatêkwa wiwicgen.

15 Mu ŋajaôjaô gêju aê kêpi laŋôcanô
ma ôliclu gêli.

16 Aê galic gêŋ teŋ kêkô aê laŋôcnêmja,
mago kajala ŋalaŋô atom.

Gêŋ amboac ŋamalac kêkô aê laŋôcnêmja.
Gamêŋ ŋanjêŋ kêsa, go ganô awa teŋ gebe

17 ‘Anôtô gêlic ŋac dalamatê kêtôm ŋac gêdêŋ me
masi.

ŋac teŋ kêtôm gebe êwaka tau sa êndêŋ ŋac-kêkêŋ-
eŋwaga,
gebe ênê ŋalêlôm ŋakêŋkêŋ me masi.

18 Ôlic acgom, Anôtô kêkêŋ gêwiŋ nê sakiŋwaga
atom,

ma eŋ kêtap nê aŋelanêŋ ŋakeso sa.

19 Embe amboac tonanŋ, go eŋ êkêŋ êwiŋ êsêac,
taŋ sêŋgôŋ andu nom naŋ, amboac ondoc.

Êsêacnêŋ ŋam kêsêp kekop, ma sêpip êsêac êndu
têtôm moclêlêp.

20 Êsêac sêmoa mateŋ jali êndêŋ bêbêcgen,
êtula atomgen ma sênaŋa.

Êsêac maleŋmê endenŋ tõŋgen, mago ŋac teŋ taê
ênam êsêac êtiam atom.

21 Embe sêndim êsêacnêŋ becobo ɻalêpoa êŋgic,
oc sêmac êndu ɻamêtê tokauc masigeŋ.'

5

- 1** "Ômôêcmaŋ. ɻac teŋ oc êjô aôm awam me masi.
Oc nawê lamu ɻac dabuŋ ondoc.
- 2** ɻac meloc nê têtac sec enseŋ eŋ su
ma kauc gêbôc nê lêmuŋ ênac eŋ êndu.
- 3** Aê galic ɻac meloc gêmoa gamêŋ teŋ e ɻawakac
jagêjam,
mago aê kapuc boa ênê andu sep tageŋ.
- 4** Ênê latui têtap gamêŋ sêmoa ɻanjêŋja teŋ sa atom.
Lau sêkônij êsêac tôŋ aŋga sêmêtôc biŋ ɻamala
ma ɻac teŋ gêjam êsêac sa atom.
- 5** ɻac taŋ mo gêjô eŋ naŋ, oc êniŋ ɻac meloc nê kôm
ɻanô.
Eŋ oc êkôc ɻanô tau sa aŋga gamêŋdani amboac
tonangeŋ.
Ma ɻac, taŋ bu gêjô eŋ naŋ, mata katu ênê awa-
mata.
- 6** Gebe gêŋwapac gêmêŋ aŋga kekop atom,
ma ɻalêlôm ɻawapac gêlac aŋga nom atom.
- 7** Masi, ɻamalac tau kêka gêŋwapac lasê,
kêtôm ja ɻamôsi gêlôb kêpi aŋga ja.
- 8** "Aê embe jatôm aôm, oc jaê lamu Anôtô,
ma jansuŋ ɻoc biŋ samob êndêŋ eŋgeŋ êna.
- 9** Eŋ gêgôm gêŋsêga, taŋ takip ɻam sa naeo.
Eŋ gêgôm gêŋtalô, taŋ tasa sa tatôm atom naŋ.
- 10** Eŋ kêkêŋ kom gêjac kêsêp nom
ma kêkêŋ bu kêmâlôm kôm.
- 11** Eŋ kêsip lau sawa sa

ma gêgôm lau tonêj ηalêlôm ηawapac têntac ηajam kêsa.

¹² En kêlênsôj lau, tanj sêsaú sêôc lau nañ, nêj kôm ηalêj, tanj sêmasañ nañ,

e êsêac lemenj ηakôm ηanô masi.

¹³ En gêwa laumêtênenj kauc kêtû tauñ nêj lakô, gebe binj, tanj êsêac sêmasañ tokaucgeñ nañ, ênaña sep tageñ.

¹⁴ Èsêac têtap gamêj ηakesec sa êndêj ocsalô ma sêlênsageñ êndêj oc êkô ηaluñ amboac sêlêsa gêdêj gêbêc.

¹⁵ Mago Anôtô gêjam mosêbu sa aنجa lau aweñsuñ ma gêjam lau-sêpô-lêna-tauñwaga sa aنجa lau toŋaclai lemenj.

¹⁶ Amboac tonaj tec lau ηalêlôm sawa sêkêj mateñ ma lau alôb-alôb sêkapic aweñsuñ.

¹⁷ “Aê aoc êôc ηac, tanj Anôtô kêmêtôc eñ nañ, tec ôlic Νaniniñ Νatau nê mêtôc sec atom.

¹⁸ Gebe eñ kêkêj kamoc, mago kêsabañ.

En gêjac aôm, mago eñ lêma gêgôm ôlim ηajam kêsa kêtiam.

¹⁹ En ênam aôm sa aنجa gêjwapac taêsam ηalêlôm ma ejop aôm gebe gêj sec teñ êmoasac aôm atom.

²⁰ Èndêj noc tôbômja eñ oc ênam aôm sa gebe ômac êndu atom

ma êndêj noc siňja eñ oc ejop aôm êndêj siň ηaŋaclai.

²¹ En êkwa aôm auc êtu lau imbelenj ηamalicja ma êndêj tanj senseñ gêj waucwaucgeñ nañ, aôm ôtêc taôm atom.

²² Èndêj tanj senseñ gêj su waucwaucgeñ ma sêôc tôbôm nañ, aôm oc ôjômac.

Ma aôm ôtêc bôc saleñja atom.

²³ Waôŋ aŋga nêm kôm oc êkêŋ wapac aôm atom
ma bôc saleñja oc sê wama aôm.

²⁴ Aôm oc ônjgôŋ nêm bec tobiŋmalôgeŋ
ma nêm domba ɻatoŋ sêmoa tomalageŋ.

²⁵ Aôm oc ôlic nêm wakuc têtu taêsam,
êšêac oc sêpuc amboac gêgwaŋ.

²⁶ Nêm têm nomŋa ênac pep acgom, go ôsêp nêm sê
ôna,

ôtôm kôm ɻanô, taŋ sejoŋ sa gêdêŋ ɻanoc naŋ.

²⁷ Ôlic acgom, biŋ tonaj aêac atap sa gebe biŋjanô,
amboac tonaj ôkêŋ taŋjam ma taêm ênam e êmoasinj
aôm.” *

6:1–13:28 Job gêjô Elipas awa. Go Bildad agêc
Sopar sêşom nêŋ biŋ gêdêŋ Job gêdêŋ-gêdêŋgeŋ, ma
Job gêjô êsêagêc aweŋ amboac tonajgeŋ. Êsêacnêŋ
biŋgalôm ɻamatanya gêjac pep kêsêp môkêlatu 14.

14

Job kêsalâ ɻamalacnê bêc gebe dambê

¹ Namalac taŋ awê kékôc eŋ su
naŋ, nê bêc nomŋa jauc atom
ma êmoa naeo tec kêlêlêc.

² Eŋ kêpi amboac ɻaola ma êmbêlê e ênsêlô.
Eŋ êmoa dendeŋ atom, e su weŋ tagen.

³ Aôm Anôtô oc matam êsap ɻac amboac tonaj
me ôkêŋ eŋ êkô aôm laŋômnêm gebe ômêtôc eŋ me
masi.

⁴ Asa oc êtôm eŋ êkô aôm laŋômnêm gebe ômêtôc eŋ
me.

ɻac amboac tonaj gêmoa atom,

---

* ^{5:27:} Eŋ kêlêwiŋ aŋela kêpi ɻac dabuŋ.

⁵ gebe nê bêc aôm kôsa sa su ma nê ajôŋ ɻanamba
gêc aôm̄ja.

Ma aôm kôkêŋ ênê noc, taŋ eŋ êŋgêli atom naŋ.

⁶ Ôwi eŋ siŋ ma eŋ êmoa nê gêŋ
gebe eŋ têtac ɻajam êsa êtu nê bêc lêwaŋja amboac
kômwaga sêgôm-sêgôm sêmoa naŋ.

⁷ “Embe sêsap ka teŋ su, oc ka tau êmac samucgeŋ
atom
gebe ênê mata jali oc êmbacnê atom, ɻasêli oc êpuc
êtiam.

⁸ Embe nê ɻawakac êtu namu aŋga nomlêlôm
ma nê ɻakatuc êtu palê ɻenaŋa,

⁹ mago embe êlib bu oc êpuc
ma oc êkêŋ ɻalaka amboac ka wakuc teŋ.

¹⁰ Mago ɻamalac êmac êndu ma oc ɻenaŋa.
Eŋ êwi nom siŋ ma êmoa ondoc.

¹¹ “Amboac bu êpa aŋga bu-gêjacton
ma bu e su e êtu gamêŋ ɻakeleŋ.

¹² ɻamalac êmac êndu ma êndi sa êtiam atom.

En oc mata êlac êtiam atom e undambê ɻenaŋa
ma sêŋu eŋ sa aŋga nê bêc atom.

¹³ Ojae, ôsiŋ aê ôkwi jamoa lamboam, taŋ kêtu
katuŋ nêŋ maleŋ naŋmaŋ.

Ônac lênsôŋ aê e nêm têmtac ɻandaŋ êmbacnê ac-
gom,

go ôkêŋ noc teŋ êndêŋ aê ma taêm ênam aê êtiam.

¹⁴ Embe ɻamalac teŋ êmac êndu, oc mata jali êsa
êtiam me masi.

Noc bêc samob, taŋ jamoa naŋ, aê oc jansaê e noc
ênam aê saŋa mêsêô lasê.

¹⁵ Go aôm ômôêc ma aê jajô awam.

Aôm oc ônam awam su êtu nêm gêŋ, taŋ lêmam kékêŋ naŋ.

¹⁶ Gebe aôm oc ojop ηoc lêŋ
ma oc ôsala ηoc sec, taŋ gagôm naŋ atom.

¹⁷ Aôm oc ôkic ηoc geo tōŋ êsêp talu ma aôm oc ômbuŋ ηoc sec samob su.

¹⁸ “Mago lôc oc êndib-êndib e êku
ma poc kapôêŋ-kapôêŋ sêwi malen siŋ.

¹⁹ Bu oc êlêsa poc ma ηasamac êmbuŋ nom su ênaŋa
ma aôm onseŋ biŋ, taŋ ηamalac sêkêŋ mateŋ naŋ,
su amboac tonanjeŋ.

²⁰ Aôm ôku eŋ tulu e ênaŋa.

Aôm ônam ênê laŋôanô ôkwi ma ôsakiŋ eŋ êc êna.

²¹ Nê latui têtu lau towae, mago eŋ ênam kauc biŋ tau.

Êsêac sembeŋ ma eŋ êjala atom.

²² Eŋ ênsaê eŋ tau nê ηandaŋ ôliŋa
ma eŋ têtac ηawapac êtu eŋ tauŋageŋ.”

15:1–18:21 Bingalôm kêtû luagêcŋa ηagêdô kêsêp ηasawa tonec. Elipas agêc Job ma Bildad sêšom nêŋ biŋ. Job kêtanj gebe êsêac samob sêkac biŋ sa kêpi engeŋ e ηac tagengeŋ, taŋ gêŋgôŋ undambê naŋ masi.

19

Job kékêŋ gêwiŋ gebe Anôtô oc ewaka eŋ sa

¹ Go Job gêjô êsêacnêŋ biŋ gebe

² “Amac abe alêsu aê to alêsa aê popoc ηa nêm biŋ e êndêŋ ondocgeŋ.

³ Amac amajec aê todim-todim.

Amac majem masi, tec agôm aê sec nec.

⁴ Ma aê embe jaŋôm sec biŋjanôgeŋ,

go aê taucgeŋ jawê ɳoc sec ɳakaiŋ.

⁵ Amac atoc taôm sa
ma abe akip ɳoc keso sa me.

⁶ Ajalagac, gebe Anôtô gêgôm aê sec,
eŋ kêgi aê auc ɳa nê uc.

⁷ Aê gamôêc gebe ‘Êsêac sêlêsu aê,’
mago ɳac teŋ gêjô aê aoc atom.

Aê gamôêc gebe ‘Anam aê saman,’
mago bingêdêŋ teŋ gêc atom.

⁸ Eŋ kêbalan ɳoc intêna auc,
amboac tonan tec katôm, gebe jaŋgêli balan tau
atom.

Eŋ kékêŋ ɳakesec gêsaŋ ɳoc lêŋ auc.

⁹ Eŋ kêjaŋo aê waec ɳajam su
ma kêkac sunsun ɳu anga môkêcapac.

¹⁰ Eŋ kêpôŋ aê tulu-tulugen e gajaŋa.

Eŋ gêbuc ɳoc biŋ kakêŋ matocŋa sa amboac ka teŋ.
¹¹ Anôtô têtac ɳandaŋ gêdêŋ aê
ma késam aê gawiŋ ênê ɳacio.

¹² Ênê siŋwaga sêmêŋ toŋaclaigeŋ
sebe sénac siŋ êndêŋ aê mêm̄sêgi ɳoc bec auc.

¹³ “Eŋ kékêŋ ɳoc lasitêwai sêmoa jaêc aê
ma lau, tanj sêjala aê kêtu tôŋ nan, sêlic aê amboac
ɳac jaba samuc teŋ.

¹⁴ Noc tawaŋ to ɳoc lau ôliŋ andan tauŋŋa sêc sêja.

¹⁵ Nacneŋ tanj sêŋgôŋ ɳoc andu nan, sêlin aê siŋ.

Noc sakinwagao sêlic aê amboac ɳac jaba,
êsêac sêlic aê amboac ɳac lanjô matac teŋ.

¹⁶ Aê gamôêc ɳoc sakinwaga, mago eŋ gêlôc gêjô aê
aoc atom,

eŋ kêsaê gebe aê jateŋ eŋ acgom.

¹⁷ Aê aoc-u katiŋ ɳoc awê su,

ma ηoc lasitêwai sêlic aê katôm gêj sec.

¹⁸ Napalê mateŋpaŋa gêjac aê.

Embe jandi sa, go sêsu aê susu.

¹⁹ Noc lau ôliŋ andan̄ tauŋja sê kanôŋ aê,

ma êsêac, tan̄ aê têtac gêwiŋ êsêac naŋ, sêkêŋ kisa aê.

²⁰ Noc ηaôlic gedec ηatêkwa, ma gêmacanô kêku aê tulu su, mago gawê sa.

²¹ O ηoc lauac, taêm walô aê, taêm walô aê, taêm walô aêmaŋ

gebe Anôtô lêma kêtap aê sa.

²² Amac ajanda aê kêtôm Anôtô kêjanda aê nec kêtû ageŋja.

Amac akêŋ ηandaŋ gêdêŋ aê ôlic ηapaŋ kêtû ageŋja.

²³ “Ojae, ηac teŋ eto ηoc biŋ samaŋ, eto ηoc biŋ samob êsêp buku teŋ.

²⁴ Ojae, sepeŋ ηoc biŋ ηa kêlêpê ki êsêp pocmaŋ, gebe ênêc endeŋ tÔngeŋ.

²⁵ Mago aê kajalagac, gebe ηoc kêsiwaga tê gêmoa mata jali

ma eŋ êsêp êmêŋ êtu ηamu ma ênam aê sa.

²⁶ Ma gêmac embe enseŋ aêŋoc ηaôlic su, ma ôlic embe ê su, oc jalic Anôtô.

²⁷ Aê oc jalic eŋ êkô êwiŋ aê,

ma tauc matocanô êpi eŋ, ηac teŋ êlic eŋ atom.

ηoc ηalêlôm gêjam awa su noc tonan̄.

²⁸ Amac embe asôm gebe ‘Tajanda eŋmaŋ, ma takip biŋ tau ηam sa aŋga ênêmaŋ’,

²⁹ go atêc taôm êtu siŋŋa

gebe siŋ kêtû Anôtônê têtac ηandaŋja ηagêjô, ec ajala gebe mêtôc tec gêc.”

20:1–30:31 Job to nê sêlêb nêj biŋgalôm kêtû têlêacña kêsêlêj e gêbacnê. Môkêlatu 28 kêtôm wê teñ, tañ sêga kêpi mêtê tokauc nañ. Job gêwa nê biñ sa kêtû ñamu kêsêp môkêlatu 29 to 30 ma gêjac mata nê biñ kêsêp môkêlatu 31.

31

Job kêwaka nê lêj gêdêj sa

- 1 “Aê kamootin poac gêdêj matocanô, gebe matoc katu awêtakin teñ atomanô.
- 2 Embe janjôm, go Anôtô êkêj asageñ êndêj aê, ma jawê kain Lôlôc Natau nê gêjlênsêm amboac ondoc.
- 3 Ñac-alôb-alôbwaga oc ênaña ma kêjañgowaga oc êtap gêjwapac sa atom me.
- 4 Anôtô gêlic ñoc intêna samob ma kêsa ñoc lêj samob sa atom me.
- 5 “Aê kasêlêj kasa lêj keso ma ockainj kasêlêj kepeñ biŋdansañ me.
- 6 Anôtô ênam dôj aê naêndêñgeñ e êtap sa, gebe aëñoc biñ teñ gêc atom.
- 7 Aê embe jao sic ma ñoc ñalêlôm embe êkêj êwiñ matocanô to sec ñajec teñ embe êsap lemoc tôj,
- 8 go ñac teñ êniñ gêj ñanô, tañ aê kasê nanj, ma êmbuc ñoc gêj, tañ kêpi nañ sa.
- 9 “Ñoc ñalêlôm embe êtu palê êndêj awê teñ ma aê embe jandib jamoa ñoc ñac sackapoagêdô gêdêj tauña nê katam,
- 10 go ñoc awê eno ñac teñ nê gêj ma lau teñ sêncac sêwiñ ej.

11 Gebe bij amboac tonaq oc êtu sec alôb-alôb,
ma mêtôcwaga oc sêmêtôc sec kapôêj tonaq.

12 Birj amboac tonaq oc êtôm ja, taq êniq gêj e
naêndêj lamboam naq,
ma êndañgac ñoc kôm ñanô samob su.

13 “Gêdêj taq ñoc sakinwagao to ñac sêmêj, gebe
sêsôm ñoc keso êpi aê
ma aê embe jatiq êsêac su,

14 go jañgom asagen êndêj noc Anôtô êndi saña
ma jajô ej awa amboac ondoc êndêj noc êtu kênac
aênya.

15 Ñac taq kêmasaq aê aنجa tinoc têtaclêlôm naq,
kêmasaq ñoc sakinwaga gêwiq atom me.

Ñac tagen tonaq kêmasaq aêagêc lulu atom me.

16 “Aê kagaminj gêj, taq lau ñalêlôm sawa teteq
nan,

ma gagôm awêtuc mata kêlic-kêlic me.

17 Aê taucgeq gaerj ñoc mo ñapopoc
ma kakêj gêdêj mosêbu geq gêwiq atom me.

18 Ej ñapalêgeq, tec gajob ej amboac tama
ma aê gawê awêtuc amboac luñac.

19-20 Aê galic ñac teq malo gêjam ej, gebe nê ñakwê
masi,

tec kakêj ñakwê ma ênê ñalêlôm kêlambiq aê atom
me.

Aê galic ñac ñalêlôm sawa tonê gadê masigeq,
tec ñoc domba ñaôlilu kêjandaq ej atom me.

21 Aê gaôc lemoc sa, gebe jatap mosêbu
ma taêc kêka, gebe mêtôcwaga sênam aê sa aنجa
mêtôc ñamala me.

22 Aê embe jaŋgôm gêŋ tonaj, go magiclauŋ êsa ma
lemoc tulu e ênsêlô.

23 Gebe aê katêc Anôtônê têtac ñandaŋ,
ma aê oc jakô ênê ñawasi laŋônêm amboac ondoc.

24 “Aê embe taêc êka gold ma jaê lamu awa goldna,

25 aê embe têtac ñajam êsa êtu ñoc awamata
taêsamña

me êtu lemoc ñakôm ñanô taêsamña,

26 aê embe matoc ê oc êndêŋ ocsalô

me ajôŋ, taŋ kêsa nê lêŋ toŋawasi naŋ,

27 ma ñoc ñalêlôm embe êkac aê

e jawec êndêŋ gêŋ samob tonaj ñai,

28 go jawê kaiŋ biŋ alôb-alôb amboac tonaj

ma mêtôcwaga oc sêmêtôc aê,

gebe oc jansa Anôtô Lôlôcña auc.

29 “Aê têtac ñajam kêsa gêdêŋ taŋ ñac têtac gedec
aêŋa gêjaŋa naŋ

ma katu samuc gêdêŋ taŋ gêŋwapac kêtap eŋ sa naŋ,
me masi.

30 Aê gajob aocsuŋ, gebe êŋgôm sec atom

ma apuc boa ñac tau gebe ênaŋa atom amboac
tonanjeŋ.

31 Lau taŋ sêŋgôŋ ñoc bec sêwiŋ aê naŋ, sêšôm biŋ
tonec me masi gebe

‘Asa gêmoa, taŋ ênê gwada gêôc eŋ tôŋ atom naŋ.’

32 Lau jaba sêc intêna atom,

aê galêc ñoc andu ñakatam su gêdêŋ êsêac.

33 “Aê gasaŋ ñoc sec auc gêdêŋ lau sêlic atom

ma kasiŋ ñoc keso ôkwi gêc ñoc ñalêlôm me.

34 Aê katêc lau, tec gagôm gêŋ tonaj me.

Aê katêc tauc gebe ɳoc tawaŋ sêlic aê sec,
tec gajam tauc tōŋ ma kasa aŋga ɳoc andu gaja
atom me.

35 “Ojae, ɳoc ɳac tagen êmoa, gebe êŋô aêmaŋ.

Aê gawa ɳoc biŋ samob sa tomalagenj sugac.

Galoc Naniniŋ Natau êjô aê aocmaŋ.

Ojae, aê jatap papia tobiŋ, tanj ɳoc ɳacjo sêgôlinj kêpi
aê naŋ samaŋ.

36 Aê oc jaôc papia tau ênsac aê magicm,

aê oc jambec êtôm naŋeŋenj.

37 Aê oc jawa ɳoc lêŋ samob sa êndêŋ eŋ
ma jandambiŋ eŋ amboac aê kasêga teŋ.

38 “Noc kôm embe êtaŋ êtu gagôm kesoŋa,

ma kôm ɳalôcawa embe êtaŋ taŋiboa,

39 aê embe janinj kôm ɳanô, mago jakêŋ ɳaoli atom
ma jalênsu kômwaga,

40 go gêŋ têkwa-têkwa êpi êjô polom

ma waônj sec êpoa êjô Jaŋgom.”

Jobnê biŋ tau gêbacnê gêdêŋ tonec.

32:1–37:24 Jobnê sêlêb laŋwa sêjam tauŋ tōŋ ma
sêjô Job awa kêtiam atom. Tec ɳac wakuc teŋ, nê
ɳaê gebe Elihu, gêwa nê taê gêjam sa. Eŋ kêsôm biŋ
wakuc teŋ atom, kêsôm lau laŋwa têlêac nêŋ biŋ
ɳakôniŋageŋ ma gêwa Anôtônê ɳaclai kapôeŋ sa.
Biŋ tonanj kêtut peleŋ gebe lau-sêsamwaga sêjandêb
nasêô lasê biŋ, tanj Anôtô kêsôm gêc mokêlatu 38:1–
42:6 naŋ. * Nagôlinj teŋ gebe sêsê gêŋ êsêp kôm teŋ
atom jala 6 ma jala êtu 7ŋa sêsê gêŋ atom. Job gejob
ɳagôlinj kômja samob ɳapep.

---

* **31:40:** Anôtô kêmasaŋ ɳagôlinj tokaiŋ-tokaiŋ kêtut kômja.

38

Anôtô gêwa sa gebe Job gêjam kauc biŋ

¹ Go Anôtô gêjô Job awa ma kêsôm biŋ kêsa aŋga mu ilai ŋalêlôm gebe

² “Asa tê gêsaŋ ŋoc biŋ, taŋ kamasaŋ naŋ, auc ŋa kauc masi nê.

³ Ôngambam taôm amboac ŋac, go aê jatu kênac aôm, ma aôm ôwa sa êndêŋ aê.

⁴ “Gêdêŋ taŋ kasuŋ nom ŋaalê naŋ, aôm gômoa ondoc.

Embe ôjala, naŋ ôsôm êndêŋ aêmar.

⁵ Asa kêmasaŋ nom tau ŋadôŋ. Aôm kôjala me.

Ma asa gê dôŋ nom tau.

⁶ Nom ŋaalê kêsêp asageŋ, ma asa kêsuŋ ŋaalê kêclêsuŋa,

⁷ gêdêŋ taŋ utitêna sêjam wê lambinŋa ma lau undambêŋa sêjam lasê totêntac ŋajamgeŋ naŋ.

⁸ “Me asa gêsaŋ gwêc ŋakatam auc gêdêŋ taŋ kêpulu mêmêkêpi aŋga ŋamôkê naŋ,

⁹ gêdêŋ taŋ kakêŋ tao kêtû ŋajakwê ma gamêŋ ŋamajan kêtû ŋaobo.

¹⁰ Aê kakêŋ ŋamadiŋ gêdêŋ gwêc ma gajac balaŋ auc ŋa katam ŋajaŋa,

¹¹ ma kasôm gebe ‘Ômôêŋ e mêmôndêŋ tonecgen ma nêm ŋadembom mêmêndêŋ tonec.’

¹² “Gêdêŋ taŋ tênam kêkôc aômja e mêmêgêdêŋ galoc naŋ,

aôm kôjatu gebe êu bôŋ ma kôtôc kelenden gêlôm mala me masi.

13 Aôm kôsôm gêdêŋ eŋ gebe êkôc nom ɻakêclêsu tôŋ
ma ekolon lau alôb-alôb sêsa sêna,

14 gebe ênam nom ôkwi e nom ɻagêŋlêlôm samob
ênenêc awêgenj

ma ɻatalô  sa  tôm tamôec lêkôŋ.

15 Naw  k gamiŋ tau g d n lau alôb-alôb
ma k tuc  s ac lemenj, tanj sêmêtôc naŋ tułu.

16 “Aôm k s l n e g  las  gw c ɻam k 
ma k s l n g moa ɻag dimbob ɻal l m me masi.

17 T t c g macan  ɻakatam g d n a m,
ma g lic lamboam sec ɻasacg d  me masi.

18 Aôm kôjala nom ɻamadiŋ samob su me.
A m embe  jala g n samob tonanj ɻai, go  wa
samanj.

19 “Naw  ɻamalacm k  ɻaint na g c ondoc,
ma ɻakesec ɻamala g c ondoc.

20 A m k t m gebe  w  ɻaw  to ɻakesec nas   las 
maleŋ,

 k n lulugeŋ s sa intêna n n malac a me masi.

21 A m kôjala biŋ samob tonanj ɻai,
gebe t nam k k c a m g d n t m ɻaw  to ɻakesec
 namata a
ma n m b c ɻanamba ɻal l ma atom.

22 “A m k pi andu s jac sno sa a g ja
ma g lic andu s jac kompac sa a me masi.

23 A  gajac g n tonanj sa k tu b c g njwapac to b c
si n a.

24 Gam n mu g wa tau k k c a ɻaint na g c ondoc.
Ma musal , tanj g jam nom auc naŋ, ɻam k  g c
ondoc.

- ²⁵ Asa kêkwê kom gêjac kêsêwagenj ɻabusawa
ma asa gêjam wapap gêjac ɻaintêna,
²⁶ gebe kom ênac êsêp gamêŋ, taŋ ɻamalac teŋ gêmoa
atom
ma ênac êsêp gamêŋ sawa, taŋ ɻac teŋ gêŋgôŋ atom
naŋ,
²⁷ gebe êmoasinj gamêŋ sawa to ɻakeleŋ tau
ma êkêŋ gêgwaŋ êpuc aŋga nom.
- ²⁸ “Kom ɻatama gêmoa me masi.
Asa kêka maniŋ ɻatetep lasê.
²⁹ Ais kêsa aŋga asa têtaclêlôm.
Ma awê ondoc kékôc umboŋ ɻaombintêtac.
³⁰ Bu tau ɻajaŋa kêsa kêtôm poc
ma gwêc ɻaôlic gêjac anô.
- ³¹ “Aôm kôtôm, gebe ôkic dam ɻawalô tôŋ
ma ôŋgamboac i totili su me masi.
³² Aôm kôtôm, gebe ôwê jalêo êpi êmêŋ
ma ôkêŋ momboaoŋ tolatuŋ sêsa nêŋ lêŋ me masi.
³³ Aôm kôjala ɻagôliŋ undambêja
ma kôtôm, gebe ôkêŋ ɻagôliŋ tau ênam gôliŋ nom
me masi.
- ³⁴ “Aôm awam kêtôm, gebe êpi tao êna
e tao taŋa wamu aôm ma ênsêwa kom mêmêpi aôm
me masi.
³⁵ Aôm kôtôm, gebe ôsakinj ôsic gebe êkac
ma êsôm êndêŋ aôm gebe ‘Aê tau tonec,’ me masi.
³⁶ Asa kêkêŋ kauc gêdêŋ kwendec
ma kêdôŋ talec kapoac gebe êkêŋ puc aêac.
³⁷ Asa kêtôm, gebe êsa tao sa tokaucgenj
ma êndac bulakôp undambêja sa, gebe ênsêwa,
³⁸ ma êmalôm kekop e ɻalêsap êsa

ma nom êlêsôb tau tôŋ.

39-40 “Aôm kôtôm, gebe ôjanda lewenêŋ gwada
ma ôkêŋ êndêŋ lewe ŋalatu,
taŋ sêc nêŋ gêsun to dêdib gwada sêmoa êcdani naŋ,
sêniŋ e êôc ésêac tôŋ me masi.

41 Asa êkêj gêj êndêj aoco êndêj tan ŋalatu êtaŋ mo
êndêj Anôtô

ma ensom élêmê gebe êtap gêj taninjña sa naŋ. *
auc naŋ.

39

¹ “Aôm kôjala nonin lôcñja kêsu ñalatu ñanoc ma gôlic nonin saleñja kêsu ñalatu me masi.

² Aôm kôsa ajôn, taŋ bôc tonan̄ taê naŋ, sa ma kôjala noc êsu nalatuna me masi.

³ Bôc tau kêgasun̄ tau e kêsu ɳalatu su ma nandan tau gêbacnê.

4 Nalatu tau embe êtôp êtu kapôêñ e ñajaña êsa, go êc êna ma êmu êndêñ têna êna êtiäm atom.

⁵ “Asa kêgaboac doŋki gamêŋ sawaŋa su ma asa gêdim o, tan gêsô doŋki tôn nan su.

6 Aê kakêñ gamêñ sawa kêtû ênê gamêñ
ma kakêñ nom, tañ gwêcpoc gêc nañ, kêtû ênê
gamêñ êmoaña.

⁷ En gêjac jaê malac ñakicsêa.

Nac-êwê-eñwaga teñ gêmoa gebe êñô eñ awañaa atom.

⁸ Εῇ γῆιας λαος γαμῆι λόγια, ταὶ κέτυ ἐνὲ γαμῆι
ἐνὶ γῆιας ναῃ,
μα γεσομ γῆι ματας-ματας σαμοβ.

* **38:41:** Momboan tolauti kêkanôŋ utitalata, tan sêgi momboan

9 “Bulimakao salenja gebe ênam sakinj aôm me masi.

Eñ oc êniñ gêj anja nêm sac êndêj êmbêc me masi.

10 Aôm embe ôkô eñ tôj ña lêpoa,
oc ê sakwej ki ma ênac nom popoc êndañguc aôm
me masi.

11 Aôm kôtôm, gebe ôkêj êwiñ eñ êtu ênê ôliwalô
kapôêjña
ma òwi nêm kôm sinj êndêj eñ taugen ênam me
masi.

12 Aôm kôtôm gebe ôkêj êwiñ eñ gebe êmu êndêj
aôm êwac
ma ejoñ nêm polom êna nêm sêka polom ñamala me
masi.

13 “Kêcsêwa kêtêlinj nê waô gegeñ taugenj,
tagenj nê ñawaô tau kêtû magê to ñamaic palê têtac
gêwiñjña me masi.

14 Gebe eñ kêsu ñakêcsulu ma gêwi sinj gêc nom,
ma nom taugenj kêjandañ gêj tau.

15 Eñ taê gêjam tonec, gebe ñamalac teñ êka
ñakêcsulu popoc
me bôc salenja teñ êngôm êtu secñja nec atom.

16 Eñ gejob nê ñalatu ñapep atom, gêlic êsêac am-
boac gêj jaba.

Eñ gim tau su ñaômageñ, mago taê gêjam biñ teñ
kêpi atom,

17 gebe Anôtô kêkêj eñ ñagêbôcñageñ,
gebe êjala gêj atom.

18 Mago eñ embe êndi gebe êc,
eñ oc êômac hos to ñac gêngôj hos ñaôña.

19 “Aôm kôkêj hos ôliwalô me.

Aôm kôkêj ênê mom kêtû ênê gêlôj gêsutêkwaŋa
me.

²⁰ Aôm kôkêj eŋ, tec gêboan̄ amboac wagô me.
Eŋ kêtâŋ ñakaŋkaŋ, tec kêtakê lau.

²¹ Eŋ apoap kêkip nom gaboaŋja sa totêtac
ñajamgeŋ, ma kêsa toŋaclaigen̄, gebe êna êsêp siŋ ñalêlôm.

²² Eŋ kêomac gêj têtêc tauŋja ma kêtêc gêj teŋ
atom ma kêkac tau ôkwi aŋga siŋ atom.

²³ Sôb kêtâŋ ma oc kêpô kêm e ñaôsic-ôsic.

²⁴ Eŋ gêjac tênen̄ ma kêlêti gêjam gamêj kêtû
dambê-kêtû dambê.

Eŋ embe êjô dauc êtaŋ, oc êkô atom.

²⁵ Dauc embe êtaŋ, go êsôm gebe 'Aa.'

Eŋ gêmoa jaêcgeŋ, mago kêlib siŋ
ma gêjô laumatanêŋ jatu ñaonda to ñakicsêa.

²⁶ "Aômnêm kauc gêjam gôlin̄ kikic,
tec gêlam magê ma gêlôb gêja gamêŋ ñandaŋ me.

²⁷ Aôm kôjatu momboan̄, gebe êlôp sa
naênam nê sac ênêc lôlôc me.

²⁸ Eŋ gêngôŋ poc ma gêjam sac gêc lôc ñatêpôê.

²⁹ Aŋga ônê eŋ gêdib nê gwada,
eŋ mataanô gêu laen̄ su gêja ma mata kata sec.

³⁰ Ênê ñalatu sênôm dec,
ma eŋ gêmoa gamêŋ, taŋ ñacmatê gêc naŋ." * tonan̄
kêkanôŋ kêcsêwa tonan̄.

40

¹ Ma Apômtau kêsôm gêdêŋ Job gebe

---

* **39:30:** Kêcsêwa kaiŋ teŋ gêmoa gamêŋ sawa Aprikaja, tec bin

2 “Nac tanj gebe êmêtôc Njaniniŋ Njatau naŋ, gebe
ênam tau tōŋ me.

Eŋ êjô Apômtau awamanj.”

3 Tec Job gêjô Apômtau awa gebe

4 “Ôlic acgom, aê ŋac ŋaôma,
aê jajô aôm awam amboac ondoc.
Aê jambôc aocsuŋ auc ŋa lemoc.

5 Aê kasô ŋoc biŋ teŋ su, oc jasôm teŋ êtiam atom,
ma janac fêku biŋ tau atom.”

Anôtô kewaka nê ŋaclai sa

6 Go Anôtô gêjô Job awa ma kêsôm biŋ kêsa aŋga
mu ilai ŋalêlôm gebe

7 “Ôndi, ôngambam taôm amboac ŋac.

Galoc aê gabe jatu kênac aôm, ma aôm ôwa biŋ tau
sa êndêŋ aêmaŋ.

8 Aôm gobe ôtiŋ biŋ êpi aê me.

Aôm gobe ômêtôc aê eogen ma
gobe ôwaka taôm sa gebe aôm ŋac gêdêŋ me.

9 Aôm lêmam ŋajanja kêtôm Anôtônê me.

Ma aôm awam kêteŋ amboac wapap gêjac kêtôm aê
me.

10 “Embe amboac tonaj, go ôndi totêmbêlam aŋgenj
amboac kinj

ma ônam gêlôŋ taôm ŋapep toŋawasi.

11 Matam ê êsêac, tanj tetoc tauŋ sa naŋ,
ma ônsêwa nêm têmtac ŋandaŋ êpi êsêac to ôkôniŋ
êsêac.

12 Biŋjanô, matam ê êsêac ma ôkôniŋ êsêac
to ôka lau alôb-alôb tōŋ aŋga maleŋ, tanj sêkô naŋ.

13 Ônsuŋ êsêac sêsep nom sêna
ma ônsô êsêac tōŋ sêmoa lamboam.

14 Go aê jalambiŋ aôm
ma jajala gebe kôku ɳacjo tulugac.

15 “Ôlic gêjsêga Behemot. Aê kakêŋ amagêc lu-
lugeŋ.

Eŋ genj gêgwaŋ kêtôm bulimakao.

16 Mago aôm ôlic ɳaclai, taŋ gêc ênê ɳadambê naŋ,
ma ôlic ɳajaŋa, taŋ gêc ênê ‘ɳawalô naŋ acgom.

17 Ênê ɳalêŋuc kêpi amboac kaseda,
ma akalô ɳajaŋa ma ɳagegeb sec.

18 Ênê ɳatêkwa kêtôm gasuc ki jonjon
ma akaiŋ ɳajaŋa kêtôm balaŋ ki.

19 “Eŋ kêtu gêŋ towae ɳamataŋa, taŋ aê kakêŋ naŋ.
ɳac taŋ kêkêŋ eŋ naŋ, taugeŋ kêtôm gebe êku eŋ
tulu.

20 Lôc taŋ kêtu bôc saleŋŋa nêŋ gamêŋ dôa-dôaŋa
naŋ,

kêkêŋ gêŋ êniŋŋa gêdêŋ eŋ.

21 Eŋ gêc ka têkwa-têkwa ɳalabu
ma kêsiŋ tau gêc wandob aŋga siŋlêlôm.

22 Eŋ gec ka têkwa-têkwa ɳaajuŋlabu
ma gê lamu ka, taŋ kêkô bumaŋ naŋ.

23 Eŋ kêtêc bu ɳasamac atom.

Bu embe ênsalê eŋ auc, mago eŋ oc êmoa totêtac êpa
sugen.

24 Asa êtôm, gebe êŋguŋ eŋ êsêp mataanô ma êkôc
eŋ tôŋ.

Ma asa êtôm, gebe êkim lususun lasê. * bôc tau
ɳam sa ma sêjam dôŋ kêpi bôc buŋa, taŋ

---

* **40:24:** Behemot eŋ bôcsêga kaiŋ teŋ. Lau ɳagêdô sebe sêkip

sêmoa Aprika nañ. Lau ñagêdô sêsmô gebe Behemot kêtôm elefant.

41

- ¹ “Aôm kôtôm gebe ônac Lewiatan ña êñpañ ma ôkic en imbêla tôñ ña lêpoa me masi.
- ² Aôm kôtôm gebe ôkim lususuñ lasê ma ôkêñ lêpoa êsêp
ma ôñgauc en ña êñpañ asap nê ñasê me masi.
- ³ En oc eten aôm gebe taêm walô en
ma asôm biñ ñajam-ñajam êndêñ aôm me.
- ⁴ En oc êmoatiñ poac êndêñ aôm,
gebe ênam sakin aôm enden tõñgen me.
- ⁵ Aôm oc ôlic en amboac moc, tañ kêtû gêñ masin nañ,
ma ôtu dôa-dôa ôwiñ en
ma ôkô en tôñ gebe sakinwagao têtu samuc en me.
- ⁶ Lau iña têtulu en
ma lau-têtulu-gêñwaga sêmoata en su, gebe lau sênam ôli en me.
- ⁷ Aôm kôtôm gebe ôñguñ en ña sao e ênam en ôli auc
ma ôñguñ en ña bêlêm êsêp môkêapac me.
- ⁸ Aôm embe ômoasac en, oc êtu siñ, ma ômoasac en êtiam atom.
- ⁹ “Lau tañ taêñ kêka gebe sêkôc Lewiatan tôñ nañ,
embe sêlic en, go têtakê e sêu tauñ sênêc nom.
- ¹⁰ Embe sêli ênê ñalêlôm sa, go mataanô êtu koc
ma ñac teñ êtôm gebe êkô en lañônêmña atom.
- ¹¹ Asa êtôm gebe ênac siñ êndêñ en ma êmoa toôli samuc.
Lau tañ sêmoa nom ñagamêñ samob nañ, nêñ ñac teñ oc êñgôm êtôm atom.

- 12** “Aê gabe jawa eŋ akain sa
ma jasôm ênê ɳaclai to ɳajaɳa lasê êndêŋ aôm.
- 13** Asa kêtôm gebe êkwalec ênê ɳakwê su
ma êŋguŋ ênê ɳakwê siŋŋa lasê.
- 14** Asa kêtôm gebe êŋa eŋ awasun̄.
Ênê luluŋ oc êtakê lau ɳanô.
- 15** Lautuc ɳadênaŋ-dênaŋ gêsan̄ eŋ dêmôêtêkwa auc,
kêsap tau tōŋ-tōŋ e ɳajaɳa kêsa.
- 16** Lautuc tau ɳasawa masianô,
ma mu ɳalaulau êtôm gebe êsô ɳasawa teŋ atom.
- 17** Lautuc tau kêsap tau tōŋ ɳajaɳa
e gêŋ teŋ kêtôm gebe êkac gêŋ tau suŋa atomanô.
- 18** Eŋ embe êsamuc, go ja ɳamôsi êsa
ma mataanô ɳawê amboac gêlôm kelendeŋ.
- 19** Jawaô gêlaŋ-gêlaŋ kêsa eŋ awasun̄
ma ja tomôsi-tomôsi gêlôb kêsa gêmêŋ.
- 20** Jadauŋ kêsa eŋ lusuawa
kêtôm ɳawajaô kêpi anga bu, tan̄ keletoc naŋ.
- 21** Ênê awajaô ɳandaŋ kêtôm jalana,
ma ja ɳawaô gêboan̄ kêsa anga eŋ awasun̄.
- 22** Eŋ gêsutêkwa ɳaôliwalô kaiŋ teŋ.
Lau tan̄ dêdac eŋ naŋ, sêc totêtêc tauŋgeŋ.
- 23** Ênê ɳadambê e gêôc tauŋ tōŋ-tōŋ,
ma ɳaôlic kêtôm ki, tan̄ sêpac gêwê jakêsap ôli tōŋ
naŋ.
- 24** Ênê nipkalop ɳajaɳa kêtôm poc,
amboac poc, tan̄ sêlêsa polom kêpi naŋ.
- 25** Eŋ embe êndi, go ɳaclai samob têtakê
ma têtêc tauŋ e nêŋ meloco êsa.
- 26** Siŋ teŋ êtôm gebe ênac eŋ atom,
ma kêm to sôb ma bêlêm kêtôm gebe êŋguŋ eŋ lasê
atom.

27 Enj kêsaê bêlêm ki kêtôm sôbolec,
 ma ki jonjoñ kêtôm ka ñanamuc.
 28 Sôb teñ kêtôm gebe êngôm enj êc atom,
 ma kêsaê dabañmatu amboac obalaunj ñapopoc.
 29 Embe sênac enj ña olopoac, oc ênsaê amboac oba
     sôb.
 Ma embe sêmbalinj kêm êpi enj, go êômac.
 30 Enj akêku ñamata kêtôm kekec
 ma kêkip nom palê-palê sa amboac sakweñ ki.
 31 Enj gêgôm gwêc keletoc kêtôm ku
 ma kêjali e ñaboab-boab kêtôm ñalësi keletoc.
 32 Enj embe êkêkôc, oc ñagwêc ñasênêc êwê kô
 ma ñaôpic ênam gwêc auc.
 33 Gêj nomña teñ kêtôm enj gêmoa atom,
 Anôtô kêkêj enj nê kêtêc masi.
 34 Enj matapaña gêjac bôc samob, tañ tetoc tauñ sa
     nanj,
 enj kêtu bôc towae samob nêj kinj.” *

42

Job geoc nê biñ lasê ma Anôtô kêkôc enj sa kêtiam

- 1 Go Job gêjô Apômtau awa gebe
- 2 “Aê kajalagac gebe aôm Ñaniniñ Ñatau,
gêj tañ taêm gêjam gebe ôngômña nañ, aôm kôtôm
gebe ôngôm.
- 3 Asa tê gêsañ nêm biñ, tañ kômasañ nañ, auc ña
kauc gêbôcgeñ.
Aê kasôm biñ kêpi gêj, tañ ñoc kauc kêsa atom nañ,
kêpi gêjsêga, tañ kêlêlêc aêjoc kauc su nañ.
- 4 Aôm kôjatu aê gebe ‘Ôkêj tañam ñoc biñ

---

* **41:34:** Lewiatan oc bôc kaiñ teñ amboac iwa.

ma ôwa ɳoc kēnac, taŋ katu kēnac aôm naŋ, sa êndêŋ aê.’

⁵ Aê gaŋô aômnêm ɳawae kêsô taŋocsuŋ amboac lau sêjac miŋgen,
mago galoc galic aôm ɳa matocanô.

⁶ Tec majoc kêtû biŋ samob, taŋ kasôm naŋna.
Aê jambu tauc ma janac tauc auc.”

Anôtô kékêŋ waba gêdêŋ Job kêtiam

⁷ Apômtau kêsôm biŋ samob tonaq gêdêŋ Job su, go kêsôm gêdêŋ Elipas anja Teman gebe “Aê têtac ɳandaŋ gêdêŋ aôm to nêm ɳac luagêc gebe amac awa aê sa toŋanôgeŋ kêtôm ɳoc sakiŋwaga Job gêwa aê sa naŋ atom. ⁸ Galoc akôc bulimakao kapoac 7 to domba kapoac 7 andêŋ ɳoc sakiŋwaga Job ana ma akêŋ bôc tau têtû da êtu amacŋa. Job eten mec êtu amacŋa, ma aê jakêŋ taŋoc ênê mec ma jakêŋ ɳagêjô êndêŋ amac êtôm nêm keso atom. Amac awa aê sa toŋanôgeŋ kêtôm ɳoc sakiŋwaga Job gêwa aê sa naŋ atom.” ⁹ Amboac tonaq Elipas anja Teman agêc Bildad anja Sua ma Sopar anja Nama sêja ma sêgôm kêtôm Apômtau kêjatu êsêac. Ma Apômtau kékôc Jobnê mec sa.

¹⁰ Job keteŋ mec kêtû nê lauŋa su acgom, go Apômtau kêmoasiŋ Job kêtiam ma kékêŋ waba, taŋ gêmuŋgeŋ eŋ gêwê kaiŋ naŋ, kêtû ñim luagêc. ¹¹ Go Job lasiio to ɳac samob ma lau samob, taŋ gêmuŋgeŋ sêjala eŋ naŋ, dêdêŋ eŋ sêja ma sêŋgôŋ ênê andu ma seŋ gêŋ sêwiŋ eŋ. Êsêac taêŋ walô eŋ ma sêjac eŋ têtac tôŋ kêtû gêŋwapac samob, taŋ Apômtau kékêŋ gêdêŋ eŋ naŋna. Êsêac samob sêkêŋ mone to joc gold tagen-tagen kêtôm lemengeŋ gêdêŋ eŋ.

12 Ma Apômtau gêjam mec Jobnê jala ɳamuŋa kêlêlêc nê jala ɳamataŋa su. Eŋ kêtap domba 14,000, kamele 6,000, bulimakao 2,000 ma donki 1,000 sa. **13** Eŋ kêka latui 7 to latuio têlêac lasê. **14** Eŋ gê awêsêganê ɳaê gebe Jemima, awê kêtua luagêcja gebe Kesia, ma awê kêtua têlêacja gebe Keren-Hapuk. **15** Aŋga nom ɳagamêŋ ɳagêdô samob lauo tolanjôn amboac Job latuio sêmoa atom. Tamenji kékêŋ ȳsêac sêwê kainj gêŋlênsêm sêwiŋ luŋi.

16 Tonanj su, go Job gêmoa nom jala 140 gêwiŋ ma gêlic dêbui to abai. **17** Eŋ kêtua ɳamalacanô su ma nê jala gêjac pep, tec gêmac êndu. sênam gêlôŋ tauŋja kêsêp naŋ. * † Hapuk ɳam gebe Katapa sauŋ, tao sêkêŋ nêŋ gêŋ

---

* **42:17:** Alic ɳamadiŋ 12 gêwa biŋ tonanj sa.
ɳam gebe Balôsi, Kesia ɳam gebe Môsê, Keren

† **42:17:** Jemima

BIBOLO DABUN
The Holy Bible in the Yabem language of Papua New
Guinea
Buk Baibel long tokples Yabem long Niugini

Copyright © 1980 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Jabem (Yabem)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

447e01c5-a375-5452-ae54-b3f890293eeb